

jestliže usoudil, že tu běželo ve skutečnosti o rubopis zmocňovací a že rubopis tak, jak byl učiněn na směnce, byl jen zdánlivý a tedy na oko mezi indosantem a indosatářem. V takovém případě přísluší směnečnému dlužníku též proti indosatáři námitky, jaké měl proti indosantovi, jak praxí uznáno (rozh. 9119, 6157 sb. n. s.); vyžaduje to poctivost a víra v obchodování, aby směnečný dlužník nebyl pod záminkou vlastního indosamentu, jenž však ve skutečnosti takovým nebyl, vyloučen se svými námitkami. Poukaz rekurentův na rozhodnutí čís. 12845 sb. n. s. tu nedopadá, poněvadž v něm nešlo o uplatněnou námitku, jaká byla v souzeném případě předmětem rozhodování.

Čís. 14070.

Nelze přisouditi náhradu za ušlý zisk, jehož lze docílit jen bezprávným zásahem do majetkových práv třetích osob.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1935, Rv I 2055/32.)

Žalovaný podal u okresního úřadu v Pl. na žalobce stížnost pro porušení vzorkového práva k čističům podlah, jež žalobce vyráběl a prodával. Okresní úřad v Pl. k této stížnosti cističe, pokud byly v prodejních místnostech žalobcových v Pl. podle § 24 patentu ze dne 7. prosince 1858 čís. 237 ř. z. zabavil. Žalobu žalovaného pro porušení vzorkového práva magistrát hlavního města P. prohlásil za bezpředmětnou a trestní řízení proti žalobci na jejím základě zahájené zastavil. Žalobce se pak domáhal náhrady škody a ušlého zisku a opíral žalobu o to, že zákroky žalovaného mu bylo zabráněno v další obchodní činnosti a způsobena mu byla hanba a příkoří. N i ž š í s o u d y uznaly žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Je ovšem pravda, že žalobce, vyráběje předmět, jenž byl patentován a jehož vzorek byl chráněn pro J. B., jednal bezprávně, jednal však bezprávně i žalovaný, když vyráběl stejný předmět a vymohl si pro něj ochranu vzorku. Tuto protiprávnost může však proti oběma uplatňovati jen J. B., nemůže se jí však dovolávati žalovaný proti žalobci, poněvadž proti němu právo na ochranu známky nebo vzorku, pokud jde o sporné čističe, nemá a nemohl tedy býti na svých právech odpůrcem zkrácen. Odvolateli jest dáti za pravdu, že ani jeho dopisy, ani jeho stížnost na odpůrcovo jednání o sobě nebránily odpůrci, by ve výrobě a v prodeji čističů nepokračoval, neboť dopisy ty mají v podstatě týž význam, jako upomínka ve sporu, a na odvolatelovu stížnost jest hleděti jako na žalobu. A jako upomínka a žaloba o sobě neberou žalovanému právo, jež je předmětem sporu, tak ani ony dopisy a stížnost odvolatelova nezbavovaly ještě odpůrce práva, aby čističe dále vyráběl a prodával do doby, než bude o stížnosti rozhodnuto. Teprve na tomto rozhodnutí závisí osud práva, o které se vede spor. Proto, kdyby se byl odvolatel omezil jen na upomínku a na stížnost, nemohl by se odpůrce žalobou dodělati úspěchu. Na to se však odvolatel neomezil, nýbrž šel dále a vydobyl si proti odpůrci prozatimní opatření ve smyslu ustanovení § 24 patentu ze dne 7. prosince 1858 čís. 237 ř. z., kterým bylo citelně zasáhnuto do okruhu práv odpůrcových. Poněvadž však toto prozatimní opatření vzhledem k výsledku ří-

zení proti odpůrci před magistrátem neobstálo, ručí odvolatel za škodlivé následky, které opatřením tím vzešly. Že povolením a výkonem prozatimního opatření vzešla odpůrci škoda, je na bíledni a odvolatel to, pokud jde o zabavené čističe, nepopírá. Jak veliká škoda ta je, o tom netřeba uvažovati v tomto období řízení, kde jde jen o právní důvod. K tomu jest dodati, že se škoda bude vztahovati nejen na zabavené čističe, jež se nepodařilo odpůrci prodati, nýbrž i na čističe, jež by byl mohl odpůrce v mezidobí vyrobiti. Odvolatel ovšem míní, že prozatimní opatření, ježto se vztahovalo jen na čističe v Pl., odpůrci nebránilo, by ve výrobě a prodeji čističů nepokračoval. V tom je však na omylu, neboť odpůrce, když mu byly čističe zabaveny, nemohl, nechtěl-li se vydati nebezpečí dalšího prozatimního opatření, čističe dále vyráběti a prodávati. Kdyby tak byl přece učinil, byl by čističe v P. stihl asi týž osud, jako čističe v Pl. Odvolatel zastává posléze názor, že není práv ze škody odpůrci způsobené také již proto, že se odpůrce domáhá náhrady ušlého výdělku, což je přípustné jen při zlém úmyslu a hrubé nedbalosti (§ 1324 obč. zák.) a že u něho ani o tom ani o onom řeči býti nemůže. Odvolatel má pravdu, že v souzeném případě ustanovení § 112 patentového zákona ze dne 11. ledna 1897 čís. 30 ř. z. užití nelze, poněvadž odpůrce nemá čističe patentovány. Jinak však s jeho stanoviskem souhlasiti nelze. Nárok žalobní jest posuzovati s hlediska ustanovení § 394 ex. ř., který upravuje otázku náhrady škody v případech, ukázalo-li se prozatimní opatření bezdůvodným. Předpis ten platí arci pro prozatimní opatření povolená soudem, není však závady, aby ho nebylo obdobně použito i na prozatimní opatření povolená jinými úřady. Pro nárok podle § 394 ex. ř. nevyžaduje však zákon vůbec zavinění, tím méně zlý úmysl nebo hrobu zavinění. Stačí, že bylo povoleno prozatimní opatření, které neobstálo a které proto nemělo býti povolováno.

N e j v y š š í s o u d změnil napadený rozsudek a žalobu zamítl.

D ů v o d y :

Odvolací soud neposoudil věc po právní stránce správně. Má-li, a to právem, za to, že žalobce jednal bezprávně, vyráběje předmět, který byl patentován a jehož vzorek byl chráněn pro J. B., nelze přisvědčiti jeho úsudku, že žalobní nárok jest co do důvodů po právu, když žalobce se domáhá náhrady škody za ušlý zisk právě z důvodu, že mu zakročením dovolateloým byla znemožněna další výroba, a náhrady za příkoří a potupu tímto zakročením utrpěnou. Podle § 1293 obč. zák. lze přisouditi náhradu jen za ušlý zisk, jež může někdo očekávati podle obvyčejného běhu věci. Tomu však tak není při zisku, jehož lze docíliti jen bezprávným zásahem do majetkových práv třetích osob, neboť tu nelze mluvíti o obvyčejném běhu věci, nýbrž naopak o krajně neobyčejném, poněvadž se přičií zákonu (srov. rozh. Gl. U. 2358). Nelze však ani mluvíti o utrpěném příkoří a potupě, když žalobci bylo zásahem dovolateloým znemožněno pokračovati v bezprávné činnosti.

Čís. 14071.

Nárok na náhradu škody přiznaný žalobci jen co do důvodu a ne co do výše, není vykonatelnou pohledávkou ve smyslu § 9 zák. ze dne 27.